

Dato: 22. oktober 2020
Kontor: Proces- og Insolvensrets-
kontoret
Sagsbeh: Ketilbjørn Hertz
Sagsnr.: 2020-410-0033
Dok.: 1657012

U D K A S T

Forslag
til

Lov om ændring af retsplejeloven, lov om skifte af dødsboer, lov om ægte-
fælleskifte m.v. og konkursloven
(Digital kommunikation i skiftesager, pligtig afgangsalder for dommer-
fuldmægtige m.v.)

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1445 af 29. september 2020, fore-
tages følgende ændringer:

1. I § 42, stk. 3, § 52, stk. 2, og § 105, stk. 1, 1. pkt., ændres »juridisk kandi-
dateksamen« til: »dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen«.

2. I § 54 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Ikketjenestemandsansatte fuldmægtige afskediges fra udgangen af
den måned, hvori de fylder 70 år.«

3. I § 54 a, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »2. pkt.,«: »og stk. 6«.

4. I § 349, stk. 1, 1. pkt., udgår »og stk. 5, 2. pkt.,«.

§ 2

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

I lov om skifte af dødsboer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1335 af 26. november 2015, som ændret ved lov nr. 447 af 9. juni 2004, § 6 i lov nr. 550 af 30. maj 2017 og § 8 i lov nr. 683 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:

1. § 25, stk. 5, 2. pkt., og § 33, stk. 3, 2. pkt., udgår ”indgives i to eksemplarer, der begge”.
2. § 32, 1. pkt., udgår ”i to eksemplarer”, og ”et eksemplar” ændres til: ”kopi af”.
3. § 32, 3. pkt., ændres ”Begge eksemplarer af opgørelsen” til: ”Opgørelsen”.
4. § 68, stk. 3, 1. pkt., ændres ”i et eksemplar til told- og skatteforvaltningen og i et eksemplar til” til: ”til skatteforvaltningen og”.
5. § 68, stk. 3, 2. pkt., ophæves.
6. § 80, stk. 6, ophæves.
7. Efter kapitel 31 indsættes:

»Kapitel 31 a
Digital kommunikation

§ 115 a. Krav om skriftlighed er ikke til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation.

Stk. 2. Skifteretten kan bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning til det.«

§ 3

I lov nr. 594 af 14. juni 2011 om ægtefælleskifte m.v., som ændret ved § 2 i lov nr. 550 af 30. maj 2017 og § 18 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændring:

1. §§ 70 og 71 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 70. Krav om skriftlighed er ikke til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation.

Stk. 2. Skifteretten kan bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning til det.«

§ 4

I konkursloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af 6. januar 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. 84 af 28. januar 2014, § 3 i lov nr. 737 af 25. juni 2014, § 16 i lov nr. 573 af 4. maj 2015, § 3 i lov nr. 550 af 30. maj 2017, § 36 i lov nr. 1555 af 19. december 2017 og § 32 i lov nr. 58 af 30. januar 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 7 a ophæves.

2. Efter kapitel 29 indsættes i *afsnit V*:

»Kapitel 29 a *Digital kommunikation*

§ 237 a. Krav om skriftlighed er ikke til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation.

Stk. 2. Skifteretten kan bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning til det.«

§ 5

I lov nr. 447 af 9. juni 2004 om ændring af retsplejeloven, konkursloven, lov om skifte af dødsboer og lov om skifte af fællesbo m.v. (Digital kommunikation i retsplejen, kendelser med begrænset sagsfremstilling, regler om vidneforvarede m.v.), som ændret ved § 4 i lov nr. 1242 af 18. december 2012, § 4 i lov nr. 1867 af 29. december 2015 og § 6 i lov nr. 670 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:

1. §§ 2 og 3 ophæves.

§ 6

Loven træder i kraft den 1. juli 2021.

§ 7

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Lovens §§ 2-4 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold til-
siger.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Digital kommunikation i skiftesager
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klima- og miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er for det første generelt at give mulighed for digital kommunikation med skifteretten ved behandlingen af dødsboer, ægtefællesskifte, konkurs, rekonstruktion og gældssanering.

I dag er der ikke i alle tilfælde mulighed herfor, idet der i nogle tilfælde stilles krav om indlevering af et underskrevet papirdokument.

Det foreslås at indsætte en bestemmelse om digital kommunikation med skifteretten i henholdsvis dødsboskifteloven, ægtefællesskifteloven og konkursloven, som erstatter både den gældende bestemmelse i konkurslovens § 7 a og ikkeikrafttrådte bestemmelser om digital kommunikation i de tre love.

Fremover vil en part, f.eks. en arving eller en ægtefælle, som udgangspunkt kunne sende meddelelser til skifteretten ved digital kommunikation, eksem-

pelvis ved e-mail eller ved Digital Post. Skifteretten vil dog, hvis den finder anledning til det, kunne kræve, at en meddelelse forsynes med original underskrift. Hvis skifteretten er i tvivl om, hvorvidt en meddelelse stammer fra den angivne afsender, kan skifteretten altså kræve et underskrevet papirdokument.

Formålet med lovforslaget er for det andet at fastsætte en pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige på 70 år svarende til den pligtige afgangsalder for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene.

Det foreslås at indsætte en regel i retsplejeloven, hvorefter ikketjenestemandsansatte fuldmægtige ved domstolene afskediges fra udgangen af den måned, hvori de fylder 70 år.

Begrundelsen for at indføre en pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige er, at dommerfuldmægtige af retspræsidenten kan bemyndiges til at afgøre retssager på linje med dommere. Endvidere har dommerfuldmægtige samme retsplejemæssige beskyttelse mod afskedigelse som tjenestemandsansatte retsassessorer. På den baggrund bør der gælde samme pligtige afgangsalder for dommerfuldmægtige som for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Digital kommunikation i skiftesager

2.1.1. Gældende ret

Skiftesager omfatter dødsboskifte, ægtefælleskifte mv. og insolvensskifte (konkurs, rekonstruktion og gældssanering).

Dødsboskifteloven gælder for skifte af dødsboer samt for skifte af den længstlevende ægtefælles del af fællesboet, herunder skifte af uskiftet bo, mens den længstlevende ægtefælle er i live, jf. lovens § 1.

Dødsboskifteloven indeholder ikke regler om digital kommunikation med skifteretten. Der blev i 2004 gennemført en lovændring om at indsætte regler herom i dødsboskiftelovens §§ 115 a og 115 b, jf. § 3 i lov nr. 447 af 9. juni 2004, men lovændringen er ikke trådt i kraft.

Dødsboskifteloven indeholder således f.eks. ikke regler herom med hensyn til udlevering af et dødsbo til en bestemt skifteform. Reglerne om de forskellige skifteformer findes i dødsboskiftelovens kapitel 12 (boudlæg uden skiftebehandling), kapitel 13 (udlæg til længstlevende ægtefælle), kapitel 14 (uskiftet bo), kapitel 15 (privat skifte og forenklet privat skifte) samt kapitel 16 (behandling ved bobestyrer).

Dødsboskifteloven stiller imidlertid krav om underskrift i forbindelse med privatskiftende arvingers indgivelse af en opgørelse over boets aktiver og passiver (§ 25, stk. 5, og § 33, stk. 3), privatskiftende arvingers indsendelse af boopgørelse (§ 32) og i forbindelse med bobestyrerens indsendelse af den endelige boopgørelse (§ 68, stk. 3).

Det fremgår af bestemmelserne, at opgørelsen over boets aktiver og passiver indgives i to eksemplarer til skifteretten (§ 25, stk. 5, og § 33, stk. 3), og privatskiftende arvingers boopgørelse skal indsendes i to eksemplarer til skifteretten, som videresender et eksemplar af opgørelsen til skatteforvaltningen (§ 32, 1. pkt.). Bobestyrerens boopgørelse skal indsendes i ét eksemplar til skatteforvaltningen og i ét eksemplar til skifteretten (§ 68, stk. 3, 1. pkt.).

Det fremgår endvidere af dødsboskiftelovens § 98, at retsplejelovens regler om borgerlige sager finder anvendelse ved skifterettens behandling af tvister. Det betyder blandt andet, at ved skifterettens behandling af tvister i dødsboer gælder retsplejelovens regler om digital kommunikation, herunder retsplejelovens § 148 a om domstolens sagsportal.

Ægtefællesskifteloven finder anvendelse på skifterettens behandling af sager om deling af ægtefællers fællesbo, opløsning af ægtefællers sameje om særejeaktiver, opløsning af ugifte samlevendes sameje om flere aktiver i forbindelse med samlivets ophør samt opløsning af andre boer, for eksempel interessentskabsboer og lign., som ikke behandles efter konkursreglerne, jf. lovens § 1, stk. 1. Loven finder derudover anvendelse under skifterettens behandling af enkelttvister, som opstår under den pågældende skifterets behandling af et bo efter § 1 eller under privat skifte af ægtefælles fællesbo eller sameje om flere særejeaktiver, jf. § 2, stk. 1. Endelig gælder loven for skifterettens behandling af selvstændige sager mellem ægtefæller om særejekompensationskrav og tilsidesættelse, ændring eller fortolkning af ægtefælles bodelingsaftaler, jf. § 2, stk. 2.

Ægtefællesskifteloven indeholder ikke regler om digital kommunikation med skifteretten, idet lovens regler herom i §§ 70 og 71 ikke er sat i kraft. Ægtefællesskifteloven stiller efter sin ordlyd ikke krav om original underskrift, men det følger af lovens forarbejder, at skriftlighedskravet i de bestemmelser i ægtefællesskifteloven, der angår adgang til at gøre indsigelse til skifteretten (§ 29, stk. 2, og § 30, stk. 3), skal forstås på den måde, at der skal fremsendes et papirdokument med original underskrift til skifteretten (FT 2010-11, A, L 193 som fremsat, side 69 og 70).

Det fremgår endvidere af ægtefællesskiftelovens § 2, stk. 4, at retsplejelovens regler om borgerlige sager finder anvendelse ved skifterettens behandling af sager efter ægtefællesskiftelovens § 2, stk. 1 og 2. Det betyder blandt andet, at ved skifterettens behandling af enkelttvister under en bobehandling gælder retsplejelovens regler om digital kommunikation, herunder retsplejelovens § 148 a om domstolenes sagsportal.

Konkursloven finder anvendelse på skifterettens behandling af sager om insolvensskifte (konkurs, rekonstruktion, gældssanering).

Konkursloven indeholder ikke generelle regler om digital kommunikation med skifteretten. Der blev i 2004 gennemført en lovændring om at indsætte regler herom i konkurslovens §§ 237 a og 237 b, jf. § 2 i lov nr. 447 af 9. juni 2004, men lovændringen er ikke trådt i kraft.

Konkurslovens § 7 a indeholder imidlertid en bestemmelse om digital kommunikation i forbindelse med begæring om konkurs, rekonstruktionsbehandling eller gældssanering. Konkurslovens § 7 a blev indført ved lov nr. 737 af 25. juni 2014 og trådte i kraft den 1. januar 2015. Efter konkurslovens § 7 a kan retten, såfremt den finder anledning hertil, stille krav om, at begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering forsynes med original underskrift. Bestemmelsen indebærer, at der ikke gælder et generelt krav om original underskrift og muliggør således fremsendelse af begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering digitalt.

Det fremgår endvidere af konkurslovens § 243, at retsplejelovens regler om borgerlige sager finder anvendelse ved skifterettens behandling af tvister. Det betyder blandt andet, at ved skifterettens behandling af tvister i konkursboer gælder retsplejelovens regler om digital kommunikation, herunder retsplejelovens § 148 a om domstolenes sagsportal.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Der blev i 2004 gennemført en lovændring om at indsætte regler om digital kommunikation med domstolene i såvel retsplejeloven som konkursloven, dødsboskifteloven og den dagældende lov om skifte af fællesboer mv. Disse regler blev imidlertid aldrig sat i kraft. Det samme gælder de tilsvarende regler i den nye ægtefælleskiftelov, som blev gennemført i 2011.

For retsplejelovens vedkommende blev der ved lov nr. 737 af 25. juni 2014 indsat en bestemmelse om digital kommunikation for så vidt angår processkrifter, som nu findes i retsplejelovens § 148 b, stk. 3. Ifølge denne bestemmelse, som trådte i kraft den 1. januar 2015, kan retten bestemme, at processkrifter skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning hertil. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at det forudsættes, at der ikke længere skal gælde et generelt krav om original underskrift af processkrifter, hvilket vil muliggøre fremsendelse af processkrifter digitalt (jf. FT 2013-14, A, L 178 som fremsat, side 112). Ved samme lovændring blev der indført en tilsvarende bestemmelse i konkurslovens § 7 a vedrørende begæringer om konkurs, rekonstruktionsbehandling og gældssanering.

Ved lov nr. 1867 af 29. december 2015 blev der indført regler om digitalisering af retsprocessen i civile retssager. I modsætning til lovændringen i 2014, som gav parterne mulighed for at anvende digital kommunikation med domstolene, hvis de ønskede det, indebærer digitaliseringen af retsprocessen, at parterne som udgangspunkt har pligt til at anvende domstolens sagsportal i civile retssager. Domstolens sagsportal blev taget i brug i perioden fra den 27. september 2016 til den 2. februar 2018. Ved lovændringen i 2015 blev den ikkeikrafttrådte lovændring fra 2004 om indsættelse i retsplejeloven af regler om digital kommunikation ophævet.

Domstolens sagsportal anvendes også i de tvister i konkursboer, dødsboer og ægtefælleskifter mv., som behandles efter retsplejelovens regler om civile retssager. Bortset fra den nævnte § 7 a i konkursloven er der imidlertid ikke i øvrigt indført regler om digital kommunikation med skifteretten, da lovændringen herom fra 2004 som nævnt ikke er sat i kraft.

Den manglende regulering af spørgsmålet om digital kommunikation i skiftesager rejser tvivl om, hvorvidt og i givet fald i hvilket omfang f.eks. arvingerne i et dødsbo eller parterne i et ægtefælleskifte kan kommunikere digitalt med skifteretten. Det samme gælder i konkursboer mv. i andre tilfælde end selve begæringen om konkurs, rekonstruktionsbehandling eller gældssanering.

Efter Justitsministeriet bør der generelt være mulighed for at anvende digital kommunikation med skifteretten i både dødsboer, ægtefælleskifter mv. og konkursboer mv. Ligesom efter den gældende regel i konkurslovens § 7 a, og som det er tilfældet i sager efter retsplejeloven, der ikke behandles på domstolenes sagsportal, bør skifteretten dog have mulighed for konkret at bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift. Det kan f.eks. være, hvis der opstår tvivl om, hvorvidt meddelelsen hidrører fra den pågældende.

Justitsministeriet finder således, at der i skiftelovgivningen, nærmere bestemt i dødsboskifteloven, ægtefælleskifteloven og konkursloven, er behov for en ensartet regulering af muligheden for digital kommunikation med skifteretten.

I tilknytning hertil bør der ikke længere stilles krav om, at opgørelsen over aktiver og passiver samt boopgørelsen i et dødsbo indsendes i to eksemplarer, da kravet herom bygger på en forudsætning om indlevering af papirdokumenter.

Endvidere bør de ikkeikrafttrådte ændringer fra 2004 af dødsboskifteloven og ægtefælleskifteloven vedrørende digital kommunikation og de ikkeikrafttrådte bestemmelser i ægtefælleskifteloven vedrørende digital kommunikation ophæves.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det at indsætte en bestemmelse om digital kommunikation med skifteretten i henholdsvis dødsboskifteloven, ægtefælleskifteloven og konkursloven, som erstatter både den gældende bestemmelse i konkurslovens § 7 a og de ikkeikrafttrådte bestemmelser om digital kommunikation i alle tre love.

Det foreslås, at krav om skriftlighed ikke er til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation.

Det foreslås endvidere, at skifteretten skal kunne bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med digital underskrift, når den finder anledning til det.

Det foreslås desuden at ændre dødsboskiftelovens § 25, stk. 5, 2. pkt., og § 33, stk. 3, 2. pkt., således at privatskiftende arvinger ikke længere skal indgive to eksemplarer af opgørelsen over boets aktiver og passiver til skifteretten. Endvidere foreslås det at ændre dødsboskiftelovens § 32, 1. og 3. pkt., således at privatskiftende arvinger ikke har pligt til at indsende to eksemplarer af boopgørelsen til skifteretten.

Der henvises til lovforslagets §§ 2-5 (forslag til ændring af dødsboskifteloven, ægtefælleskifteloven og konkursloven mv.).

2.2. Pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af retsplejelovens § 19, stk. 1, at fuldmægtige ved byretterne, Sø- og Handelsretten og Tinglysningsretten kan behandle sager, der hører under vedkommende ret, i det omfang rettens præsident bestemmer det. Efter retsplejelovens § 4, stk. 1, kan fuldmægtige ved Højesteret optage bevis, i det omfang Højesteret bestemmer dette.

Fuldmægtige ved domstolene omfatter tjenestemandsansatte retsassessorer og overenskomstansatte dommerfuldmægtige. Det omfatter endvidere et lille antal overenskomstansatte domstolsjurister ansat på lønramme 36-niveau eller som special- eller chefkonsulenter samt dommerfuldmægtige på individuel kontrakt.

Det følger af tjenestemandslovens § 34, stk. 2, at dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene afskediges fra udgangen af den måned, hvori de fylder 70 år. Der er derimod ikke fastsat nogen pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige eller andre ikketjenestemandsansatte jurister med judicielle funktioner.

Efter de gældende bestemmelser i retsplejeloven kan en dommerfuldmægtig afskediges på grund af uegnethed eller sygdom, jf. § 54, stk. 1. En sag om afskedigelse af disse grunde skal af Domstolsstyrelsen indbringes for Den Særlige Klageret, jf. retsplejelovens § 54 a, stk. 1, 1. pkt.

Indtil år 2008 gjaldt der i overenskomsten for akademisk personale i staten, herunder dommerfuldmægtige, en pligtig afgangsalder på 70 år. Ved aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2008 blev der imidlertid opnået enighed

om at ophæve den pligtige afgangsalder, og der gælder herefter ikke længere nogen pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Det følger af tjenestemandslovens § 34 stk. 2, at dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene afskediges fra udgangen af den måned, hvori de fylder 70 år.

Dommerfuldmægtige kan af retspræsidenten bemyndiges til at afgøre retssager på linje med dommere. Endvidere har dommerfuldmægtige samme retsplejemæssige beskyttelse mod afskedigelse som tjenestemandsansatte retsassessorer, idet de kun kan afskediges af Den Særlige Klageret ved dom.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at der bør gælde den samme pligtige afgangsalder for dommerfuldmægtige som for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene.

Dette var da også tilfældet indtil 2008, og ophævelsen af den pligtige afgangsalder i 2008 skyldtes en generel ophævelse af den pligtige afgangsalder for alle overenskomstansatte i staten.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indsætte en ny regel i retsplejeloven, hvorefter ikketjenestemandsansatte fuldmægtige ved domstolene afskediges fra udgangen af den måned, hvori de fylder 70 år.

Det vil betyde, at den samme pligtige afgangsalder vil gælde for dommerfuldmægtige som for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene.

Det foreslås i den forbindelse, at afskedigelse af en dommerfuldmægtig uden ansøgning som følge af, at denne fylder 70 år, sker administrativt. Også dette svarer til, hvad der gælder for afskedigelse på grund af alder af dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 og 3 (forslag til ændring af retsplejelovens §§ 54 og 54 a).

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige af betydning.

Lovforslaget forventes ikke at have væsentlige implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget er i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning, herunder princippet om digital kommunikation og anvendelse af offentlig infrastruktur. De foreslåede regler giver mulighed for digital kommunikation med skifteretten ved behandlingen af dødsboer, ægtefælleskifter og insolvenssager, herunder ved anvendelse af Digital Post.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet af betydning.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes ikke at være relevante for lovforslaget.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører administrative lettelser for borgerne, idet det fjerner krav om underskrevne papirdokumenter i skiftesager, herunder dødsboskifte og ægtefælleskifte.

6. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klima- og miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Justitsministeriet har vurderet den del af lovforslaget, der angår indførelse af en pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige, i forhold til Rådets di-

rektiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv.

Det følger af direktivets artikel 2, stk. 1, at princippet om ligebehandling indebærer, at ingen må udsættes for nogen form for direkte eller indirekte forskelsbehandling af nogen af de i direktivets artikel 1 anførte grunde, herunder alder.

Det fremgår dog af direktivets artikel 6, stk. 1, at medlemsstaterne kan bestemme, at ulige behandling på grund af alder ikke udgør forskelsbehandling, hvis den er objektivt og rimeligt begrundet i et legitimt formål inden for rammerne af den nationale ret, blandt andet legitime beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og erhvervsuddannelsespolitiske mål, og hvis midlerne til at opfylde det pågældende formål er hensigtsmæssige og nødvendige. Ulige behandling kan bl.a. være tilvejebringelse af særlige vilkår for adgang til beskæftigelse og erhverv, herunder betingelser vedrørende afskedigelse for ældre arbejdstagere, jf. direktivets art. 6, stk. 1, litra a.

Ved lov nr. 484 af 17. juni 2008 blev den generelle pligtige afgangsalder på 70 år for tjenestemænd ophævet samtidig med, at den afgangspligtige alder på 70 år for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene blev opretholdt. I den forbindelse blev der lagt vægt på, at såvel domstolenes centrale rolle i samfundet som arbejdsbyrden ved domstolene stiller betydelige krav til dommernes arbejdsevne, og at der ved domstolene ikke er mulighed for at omplacere den enkelte dommer i en mindre krævende stilling. Endvidere blev der lagt vægt på, at reglerne om afskedigelse af dommere indebærer, at afskedigelse af en dommer på grund af alderdomssvækkelse vil være særlig vanskelig. Der henvises til Folketingstidende 2007-08 (2. samling), tillæg B, side 988.

Der blev herefter i januar 2009 nedsat et udvalg, som fik til opgave at overveje, om der bør fastsættes en højere pligtig afgangsalder for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene end 70 år. Udvalget afsluttede sit arbejde i 2014 med ”Udtalelse om den pligtige afgangsalder for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene”.

Udtalelsen dannede grundlag for den del af lov nr. 737 af 25. juni 2014, som angår dommernes forhold. I overensstemmelse med udvalgets anbefaling blev den pligtige afgangsalder på 70 år for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene fastholdt. For samtidig at forøge tilknytningen til arbejdsmarkedet for dommere og andre tjenestemandsansatte

jurister ved domstolene blev der imidlertid indført mulighed for, at ældre dommere kan overgå til ansættelse som dommer på deltid, og at alderspensionerede dommere i særlige tilfælde kan tilkaldes og arbejde som dommere i en bestemt periode.

Justitsministeriet henviste i den forbindelse til udvalgets overvejelser (jf. FT 2013-14, A, L 178 som fremsat, side 90).

Det er afgørende, at dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene også fremover kan leve op til de væsentlige krav, der stilles til deres arbejdsevne. Det bør således søges undgået, at der sker en forøgelse af antallet af sager om afskedigelse af dommere på grund af aldersbetinget svækkelse, idet en sådan forøgelse bl.a. vil kunne bidrage til at svække borgernes tillid til domstolene.

Domstolene er samfundets endelige tvistløser. Det gælder i forholdet mellem borgere og virksomheder indbyrdes, men det gælder også i forholdet mellem borgere og offentlige myndigheder, hvor domstolene er den enkelte borgers sidste mulighed for at få prøvet en myndighedsafgørelse. Det er endvidere domstolene, der pålægger straf, hvilket er en af de mest indgribende foranstaltninger, samfundet kan bringe i anvendelse over for borgerne. Domstolene varetager således en helt grundlæggende funktion i samfundet, og befolkningens tillid til, at domstolene kan opfylde denne funktion, taler derfor med vægt imod, at der i en domstolsbehandling deltager en dommer, som på grund af aldersbetinget svækkelse ikke er egnet hertil.

Domstolenes forhold adskiller sig fra et sædvanligt hierarkisk opbygget administrativt system bl.a. derved, at der ved domstolene ikke er samme muligheder som i forhold til tjenestemænd hos forvaltningsmyndigheder for at omplacere den enkelte dommer i en mindre krævende stilling, der er passende i forhold til bl.a. den pågældendes arbejdsmæssige kapacitet.

Af hensyn til at sikre uafhængige og upartiske domstole er der i grundloven (for udnævnte dommere) henholdsvis retsplejeloven (for andre domstolsjurister) fastsat en særlig beskyttelse mod afskedigelse og forflyttelse, som bl.a. skal sikre mod, at der ved trussel om afsked kan lægges pres på dommere eller ske ansættelsesretlig forfølgelse af dommere, der træffer ”ubekvemme” afgørelser.

Samlet set fandt udvalget, at den pligtige afgangsalder for dommere mv. på nuværende tidspunkt bør fastholdes på 70 år.

Sammenfattende er baggrunden for den gældende pligtige afgangsalder på 70 år for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene således at sikre domstolenes uafhængighed, kvaliteten i domstolenes afgørelser og tilliden til domstolene.

Retsplejelovens regler om, at fuldmægtige ved domstolene af retspræsidenten kan bemyndiges til at behandle sager og træffe afgørelse på linje med dommere, og om beskyttelse mod uansøgt afsked gælder, uanset om fuldmægtigen er tjenestemandsansat eller ej.

Forslaget om at indføre samme pligtige afgangsalder for ikketjenestemandsansatte fuldmægtige ved domstolene som for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene bygger dermed på de samme hensyn, som er beskrevet ovenfor med hensyn til den gældende pligtige afgangsalder for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene.

Justitsministeriet vurderer på den baggrund, at den foreslåede pligtige afgangsalder for ikketjenestemandsansatte fuldmægtige ved domstolene er objektivt og rimeligt begrundet i et legitimt formål, nemlig at sikre domstolenes uafhængighed, kvaliteten i domstolenes afgørelser og tilliden til domstolene, og at en lovbestemt, ufravigelig aldersgrænse er hensigtsmæssig og nødvendig til at opfylde dette formål.

Det er således vurderingen, at forslaget om at indføre en pligtig afgangsalder på 70 år for dommerfuldmægtige er i overensstemmelse med EU-retten.

Lovforslagets øvrige dele indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den [9. oktober 2020] til den [6. november 2020] været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Grønlands Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Retten i Grønland, Domstolsstyrelsen, Procesbevilningsnævnet, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Politimesteren i Grønland, Advokatrådet, Akademikerne, Amnesty International, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Association of Danish Intellectual Property Attorneys, ATP, Autobranchen Danmark, BL – Danmarks Almene Boliger, Business Danmark,

Bygherreforeningen, Centralorganisationernes Fællesudvalg, DA, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Fiskeriforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendoms kredit, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk InkassoBrancheforening, Dansk Kredit Råd, Dansk Told og Skatteforbund, Danske Advokater, Danske Bedemænd, Danske Dødsboadvokater, Danske FAMILIEadvokater, Danske Inkassoadvokater, Danske Insolvensadvokater, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Speditører, Den Danske Akkrediteringsfond, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Det Faglige Hus, Det Kriminalpræventive Råd, Djøf, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandforening, EjendomDanmark, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansforeningen/CFA Society Denmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere, Foreningen af Familieretsadvokater, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Forsikring & Pension, Forsvarerforeningen i Grønland, FRIE, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Garantifonden for indskydere og investorer, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Grundejernes Landsorganisation, Grønlands Politiforening, Grønlandske Advokater, HK Danmark, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Institut for Menneskerettigheder, International Transport Danmark, InvesteringsForeningsRådet, ISOBRO, IT-Branchen, IT-Politisk Forening, Justitia, KL, Kommunale tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kooperationen – Den Kooperative Arbejdsgiver- og Interesseorganisation i Danmark, Kredsdommerforeningen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Juridisk Fakultet), Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsforsvareren for Grønland, Lederne, Lejernes Landsorganisation, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Garantifond, Mødrehjælpen, Politiforbundet i Danmark, PROSA, Retspolitisk Forening, Rådet for Digital Sikkerhed, SMVdanmark, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Ældre Sagen, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Retshjælp, Aarhus Universitet (Juridisk Institut), 3F Fagligt Fælles Forbund og Grønlands Selvstyre.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
--	---	--

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen af betydning
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen af betydning	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget medfører administrative lettelser for borgerne, idet fjerner krav om underskrevne papirdokumenter i skiftesager.	Ingen
Klima- og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Det vurderes, at den del af lovforslaget, der angår indførelse af en pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige, er i overensstemmelse med Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv. Lovforslagets øvrige dele indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af retsplejelovens § 42, stk. 3, § 52, stk. 2, og § 105, stk. 1, at dommere, fuldmægtige ved domstolene (dvs. dommerfuldmægtige og retsassessorer) samt offentlige anklagere (bortset fra politidirektørerne) skal have bestået ”juridisk kandidateksamen”.

Det foreslås at ændre disse bestemmelser, så det udtrykkeligt fremgår, at bestridelsen af de nævnte stillinger kræver en bestået ”dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen”. Med lovændringen tilsigtes der ikke nogen realitetsændring, eftersom de gældende uddannelseskrav i retsplejeloven forstås som et krav om bestået dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen. Baggrunden herfor er bl.a., at de gældende bestemmelser blev formuleret på en tid, hvor en kandidatuddannelse var én samlet lang videregående uddannelse og ikke en overbygningssuddannelse på en bacheloruddannelse. Lovændringen er således udtryk for præcisering af de uddannelsesmæssige krav til dommere, dommerfuldmægtige, retsassessorer og offentlige anklagere.

Forslaget bringer retsplejelovens formulering af uddannelseskravene på linje med, hvad der er fastsat for advokater og advokatfuldmægtige, jf. retsplejelovens § 119, stk. 2, nr. 3, og § 135, stk. 1. For advokater og advokatfuldmægtige kan der dog under visse betingelser gøres undtagelse fra kravet om en dansk juridisk eksamen, hvis den pågældende har en tilsvarende udenlandsk juridisk eksamen, jf. retsplejelovens § 135 a. For dommere, dommerfuldmægtige, retsassessorer og offentlige anklagere kan der ikke gøres undtagelse fra kravet om, at den juridiske eksamen skal være dansk.

Det bemærkes i den forbindelse, at ”dansk” juridisk bachelor- og kandidateksamen står i modsætning til en udenlandsk juridisk bachelor- og kandidateksamen. En udenlandsk juridisk bachelor- eller kandidateksamen vil således ikke opfylde dette krav. Derimod er der ikke noget til hinder for, at en kommende færøsk juridisk bachelor- og kandidateksamen vil kunne opfylde kravet, forudsat at uddannelsen kan sidestilles med en juridisk bachelor- og kandidateksamen fra et universitet i Danmark, jf. bekendtgørelse nr. 20 af 9. januar 2020 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne § 14, stk. 4, 2. pkt., og bilag 1, pkt. 3.1. Tilsvarende er der ikke noget til hinder

for, at en kommende grønlandsk juridisk bacheloreksamen vil kunne opfylde kravet vedrørende juridisk bacheloreksamen, forudsat at uddannelsen kan sidestilles med en juridisk bacheloreksamen fra et universitet i Danmark.

Til nr. 2

Efter retsplejelovens § 54 kan fuldmægtige ved domstolene (dommerfuldmægtige og retsassessorer) alene afskediges på grund af uegnethed eller sygdom, jf. § 54, stk. 1, i forbindelse med en omordning af domstolene, jf. § 54, stk. 2, 1. pkt., og når den pågældende er fyldt 65 år, uden tab af indtægter indtil det tidspunkt, til hvilket den pågældende skulle være afskediget på grund af alder, hvis denne havde været dommer, jf. § 54, stk. 2, 2. pkt.

Dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene, herunder retsassessorer, afskediges endvidere fra udgangen af den måned, hvori den pågældende fylder 70 år, jf. tjenstemandslovens § 34, stk. 2.

Der er derimod ikke fastsat en pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige. Frem til 2008 gjaldt der en overenskomstfastsat pligtig afgangsalder på 70 år for bl.a. dommerfuldmægtige i kraft af en generel 70-års aldersgrænse for overenskomstansatte akademikere i staten. Ved aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2008 blev der imidlertid opnået enighed om at ophæve den pligtige afgangsalder for overenskomstansatte akademikere i staten og dermed også for dommerfuldmægtige.

Det foreslås, at der i retsplejelovens § 54 indsættes et nyt *stk. 6*, hvorefter ikkjetjenestemandsansatte fuldmægtige ved domstolene afskediges fra udgangen af den måned, hvori de fylder 70 år.

Dette betyder, at der vil gælde den samme pligtige afgangsalder for dommere, retsassessorer og dommerfuldmægtige.

Det foreslås, at afskedigelse på grund af alder efter den foreslåede nye bestemmelse sker administrativt, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 (forslag til ændring af retsplejelovens § 54 a, stk. 1). Dette svarer til, hvad der gælder for afskedigelse af dommere og retsassessorer på grund af alder.

Det fremgår af retsplejelovens § 54, stk. 3, at bestemmelserne i §§ 51, 51 e og 51 f finder tilsvarende anvendelse med hensyn til fuldmægtige ved domstolene, herunder dommerfuldmægtige. I forhold til den foreslåede pligtige

afgangsalder for dommerfuldmægtige har dette den betydning, at en dommerfuldmægtig, der afskediges fra udgangen af den måned, hvori denne fylder 70 år, kan tilkaldes efter reglerne i retsplejelovens § 51 e, jf. § 54, stk. 3. En dommerfuldmægtig, der afskediges på grund af alder, kan ligeledes færdigbehandle sager, i hvilke mundtlig forhandling er påbegyndt inden ansættelsens ophør, jf. retsplejelovens § 51, jf. § 54, stk. 3.

Forslaget omfatter ikketjenestemandsansatte ”fuldmægtige ved domstolene” og dermed også andre ikketjenestemandsansatte jurister med judicielle funktioner end dommerfuldmægtige. Aktuelt drejer det sig om et lille antal overenskomstansatte domstolsjurister ansat på lønramme 36-niveau eller som special- eller chefkonsulenter. Dommerfuldmægtige er som udgangspunkt overenskomstansatte, men kan også være ansat på individuel kontrakt.

Det fremgår af retsplejelov for Grønland § 34, stk. 1, bl.a., at for fuldmægtige ved Retten i Grønland og Grønlands Landsret gælder med hensyn til afskedigelse §§ 54-55 i den danske retsplejelov. I kraft heraf vil den foreslåede nye regel i retsplejelovens § 54, stk. 6, også gælde for ikketjenestemandsansatte fuldmægtige ved retterne i Grønland.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af retsplejelovens § 54 a, stk. 1, at sager om afsked uden ansøgning af fuldmægtige ved domstolene, herunder dommerfuldmægtige, som udgangspunkt indbringes af Domstolsstyrelsen for Den Særlige Klageret. Som undtagelse hertil gælder, at afskedigelse uden ansøgning efter § 54, stk. 2, 2. pkt. (afskedigelse af en fuldmægtig, der er fyldt 65 år, uden tab af indtægter indtil den pligtige afgangsalder for dommere), sker administrativt.

Det foreslås, at der i § 54 a, stk. 1, 2. pkt., indsættes en henvisning til det foreslåede § 54, stk. 6 (lovforslagets § 1, nr. 2), således at også afskedigelse af en dommerfuldmægtig uden ansøgning som følge af, at denne fylder 70 år, sker administrativt.

Det fremgår af retsplejelov for Grønland § 34, stk. 1, bl.a., at for fuldmægtige ved Retten i Grønland og Grønlands Landsret gælder med hensyn til afskedigelse §§ 54-55 i den danske retsplejelov. I kraft heraf vil den fore-

slåede nye regel i retsplejelovens § 54 a, stk. 1, også gælde for ikketjenestemandsansatte fuldmægtige ved retterne i Grønland.

Til nr. 4

Retsplejelovens § 349 angår stævninger, som ikke opfylder kravene i § 348, stk. 2, nr. 1-4, og stk. 5, 2. pkt.

Henvisningen til § 348, stk. 5, 2. pkt., blev ved en fejl ikke slettet i forbindelse med indførelsen af digital retssagsbehandling i civile sager, jf. lov nr. 1867 af 29. december 2018. Ved denne lovændring blev § 348, stk. 5, nyaffattet, og det tidligere gældende stk. 5, 2. pkt., om mulighed for blankettvang i småsager blev ikke videreført.

Det foreslås på den baggrund, at henvisningen i § 349, stk. 1, 1. pkt., til stk. 5, 2. pkt., udgår.

Til § 2

Til nr. 1

Efter dødsboskiftelovens § 25 stk. 5, 1. pkt., og § 33, stk. 3, 1. pkt., skal privatskiftende arvinger indgive en opgørelse over boets aktiver og passiver pr. dødsdagen. Opgørelsen skal indgives i to eksemplarer, der begge skal være underskrevet af samtlige arvinger, jf. § 25, stk. 5, 2. pkt., og § 33, stk. 3, 2. pkt.

Det foreslås, at kravet om, at arvingerne skal indlevere to eksemplarer af opgørelsen, udgår.

Fremover vil det således være tilstrækkeligt at indlevere opgørelsen i ét eksemplar, som er underskrevet af samtlige arvinger.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om at give mulighed for digital kommunikation med skifteretten i sager om skifte af dødsboer, jf. lovforslagets § 2, nr. 7 (forslag til dødsboskiftelovens § 115 a). Digital fremsendelse af opgørelsen til skifteretten, for eksempel ved e-mail eller ved Digital Post, gør det gældende krav om indgivelse af to eksemplarer i dødsboskiftelovens § 25, stk. 5, 2. pkt., overflødig.

Det bemærkes, at arvingerne stadig vil have mulighed for at indlevere opgørelsen som et papirdokument, og at det også i dette tilfælde fremover vil være tilstrækkeligt at indlevere ét eksemplar. Skifteretten vil i samme omfang som hidtil skulle sende (kopi af) opgørelsen til skatteforvaltningen og må derfor i denne situation fremover selv kopiere eller indskanne opgørelsen med henblik herpå.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af dødsboskiftelovens § 32, 1. pkt., at privatskiftende arvinger skal indsende boopgørelsen i to eksemplarer til skifteretten, som videresender et eksemplar af opgørelsen til skatteforvaltningen.

Det foreslås, at kravet om, at arvingerne skal indlevere to eksemplarer af opgørelsen, udgår. Det foreslås endvidere, at bestemmelsen ændres, således at skifteretten videresender ”en kopi” fremfor ”et eksemplar” til skatteforvaltningen.

Fremover vil det således være tilstrækkeligt at indlevere boopgørelsen i ét eksemplar.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om at give mulighed for digital kommunikation med skifteretten i sager om skifte af dødsboer, jf. lovforslagets § 2, nr. 7 (forslag til dødsboskiftelovens § 115 a). Digital fremsendelse af boopgørelsen til skifteretten, for eksempel ved e-mail eller ved Digital Post, overflødiggør kravet om indsendelse af to eksemplarer, og skifteretten vil kunne videresende en digital kopi af boopgørelsen til skatteforvaltningen.

Det bemærkes, at arvingerne stadig vil have mulighed for at indlevere boopgørelsen som et papirdokument, og at det også i dette tilfælde fremover vil være tilstrækkeligt at indlevere ét eksemplar. Skifteretten må i denne situation fremover selv kopiere eller indskanne boopgørelsen med henblik på videresendelse til skatteforvaltningen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af dødsboskifteloven § 32, 1. og 3. pkt., at privatskiftende arvinger skal indsende boopgørelsen til skifteretten i to eksemplarer, som skal underskrives af samtlige arvinger. Efter dødsboskiftelovens § 32, 3. pkt. skal begge eksemplarer af opgørelsen være underskrevet af samtlige arvinger. Som følge af lovforslagets § 2, nr. 2 (forslag til ændring af dødsboskiftelovens § 32, 1. pkt.), hvorefter arvingerne ikke længere skal indsende to eksemplarer af boopgørelsen, foreslås det, at dødsboskiftelovens § 32, 3. pkt., ændres, således at ”begge eksemplarer af opgørelsen” ændres til ”boopgørelsen”.

Til nr. 4

Det følger af dødsboskiftelovens § 68, stk. 3, 1. pkt., at den endelige boopgørelse i dødsboer, der behandles ved bobestyrer, skal indsendes i et eksemplar til told- og skatteforvaltningen og i et eksemplar til skifteretten.

Med lovforslaget vil det ikke længere være et krav, at bobestyreren indsender ét fysisk eksemplar til skifteretten og ét fysisk eksemplar til skatteforvaltningen, jf. lovforslagets § 2, nr. 7 (forslag til dødsboskiftelovens § 115 a).

På den baggrund foreslås det at ændre dødsboskiftelovens § 68, stk. 3, således at den endelige boopgørelse skal sendes til skifteretten og skatteforvaltningen.

Bobestyreren vil fremover kunne sende boopgørelsen digitalt til skifteretten og skatteforvaltningen, men vil også fortsat kunne vælge at sende et fysisk eksemplar til henholdsvis skifteretten og skatteforvaltningen.

Den foreslåede ændring fra ”told- og skatteforvaltningen” til ”skatteforvaltningen” bringer formuleringen i overensstemmelse med den gældende betegnelse. Justitsministeriet er opmærksom på, at udtrykket ”told- og skatteforvaltningen” anvendes andre steder i dødsboskifteloven, men har ikke fundet tilstrækkelig anledning til at foreslå formuleringen ændret i bestemmelser, som ikke berøres af forslagene om at indføre mulighed for digital kommunikation med skifteretten.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter dødsboskiftelovens § 68, stk. 3, 3. pkt., er det et krav, at begge eksemplarer af den endelige boopgørelse, som indsendes til henholdsvis skatteforvaltningen og skifteretten, skal være underskrevet af bobestyreren.

Bestemmelsen foreslås ophævet, idet der efter lovforslagets § 2, nr. 4 (forslag til ændring af dødsboskiftelovens § 68, stk. 3, 1. pkt.), ikke længere skal indsendes to fysiske eksemplarer, og da der med lovforslagets § 2, nr. 7 (forslag til dødsboskiftelovens § 115 a), foreslås generelle regler om digital kommunikation og mulighed for efter omstændighederne at kræve original underskrift.

Fremover vil bobestyreren kunne fremsende den endelige boopgørelse til skifteretten og skatteforvaltningen ved digital kommunikation, og skifteretten vil kunne kræve, at boopgørelsen forsynes med original underskrift, når den finder anledning til det, jf. lovforslagets § 2, nr. 7, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Dødsboskiftelovens § 80, stk. 2, indeholdt tidligere en bestemmelse om, at skatteforvaltningen underrettes om afgiftsgrundlaget og afgiftsberegningen i boer, hvis der skal beregnes afgift af et grundbeløb på over 4.200.000 kr. (2010-niveau).

Det fremgår i den forbindelse af § 80, stk. 6, at grundbeløbet i stk. 2 reguleres efter personskattelovens § 20, dog således at det regulerede beløb afrundes opad til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 100.000.

Bestemmelsen i § 80, stk. 2, om underretning af skatteforvaltningen blev imidlertid ophævet ved lov nr. 221 af 21. marts 2011, men ved en fejl blev § 80, stk. 6, ikke ophævet i den forbindelse.

På den baggrund foreslås det at ophæve dødsboskiftelovens § 80, stk. 6, idet den bestemmelse, den henviser til, er ophævet.

Til nr. 7

Det fremgår af dødsboskiftelovens § 98, at retsplejelovens regler om borgerlige sager finder anvendelse ved skifterettens behandling af tvister. Det

betyder blandt andet, at ved skifterettens behandling af tvister i dødsboer gælder retsplejelovens regler om digital kommunikation, herunder retsplejelovens § 148 a om domstolens sagsportal. I andre tilfælde er der ikke fastsat regler om digital kommunikation ved skifterettens behandling af dødsboer.

Dødsboskifteloven indeholder således ikke regler om digital kommunikation med skifteretten i forbindelse med udlevering af et dødsbo til en bestemt skifteform. Dødsboskifteloven stiller imidlertid krav om underskrift i forbindelse med privatskiftende arvingers indgivelse af en opgørelse over boets aktiver og passiver (§ 25, stk. 5, og § 33, stk. 3) og privatskiftende arvingers indsendelse af boopgørelse (§ 32), jf. herved også lovforslagets § 2, nr. 1-3. Krav om underskrift stilles også i forbindelse med bobestyrerens indsendelse af den endelige boopgørelse (§ 68, stk. 3), men reglen herom foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 2, nr. 5.

Med lovforslaget foreslås det at indføre et nyt *kapitel 31 a* med en ny § 115 a i dødsboskifteloven om digital kommunikation med skifteretten. Forslaget ændrer ikke på, at retsplejelovens regler om digital kommunikation i civile retssager finder anvendelse ved skifterettens behandling af tvister efter dødsboskiftelovens § 98. Den foreslåede § 115 a finder således anvendelse i andre tilfælde.

Til § 115 a

Det foreslås i *stk. 1*, at krav om skriftlighed i dødsboskifteloven ikke er til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation. Et krav om skriftlighed i dødsboskifteloven skal derfor ikke fortolkes som et krav om fremsendelse af et fysisk dokument.

Det foreslås i *stk. 2*, at skifteretten kan bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning til det.

Fremover vil udgangspunktet være, at meddelelser til skifteretten kan fremsendes digitalt, f.eks. som e-mail eller med Digital Post. I de tilfælde, hvor loven kræver, at samtlige arvinger har underskrevet, og der er mere end én arving, vil den eller de øvrige arvingers underskrifter f.eks. kunne fremgå af en eller flere indskannede underskriftssider. Alternativt vil arvingerne kunne give skiftefuldmagt til én arving eller en anden repræsentant og skif-

tefuldmagterne vil kunne dokumenteres over for skifteretten, eventuelt ved indskannede underskrifter på skiftefuldmagterne.

I særlige tilfælde kan skifteretten stille krav om, at meddelelser til skifteretten forsynes med original underskrift. Dette kunne eksempelvis være tilfældet, hvis skifteretten måtte være i tvivl om, hvorvidt en meddelelse hidrører fra den pågældende arving.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Ægtefællesskifteloven indeholder ikke regler om digital kommunikation med skifteretten, idet reglerne herom i lovens §§ 70 og 71 ikke er sat i kraft. Ægtefællesskifteloven stiller efter sin ordlyd ikke krav om original underskrift, men det følger af lovens forarbejder, at skriftlighedskravet i de bestemmelser i ægtefællesskifteloven, der angår adgang til at gøre indsigelse til skifteretten (§ 29, stk. 2, og § 30, stk. 3), skal forstås på den måde, at der skal fremsendes et papirdokument med original underskrift til skifteretten (FT 2010-11, A, L 193 som fremsat, side 69 og 70).

Det foreslås at ophæve ægtefællesskiftelovens §§ 70 og 71, som ikke er sat i kraft, og i stedet at indsætte en ny § 70 om digital kommunikation med skifteretten, som svarer til de foreslåede bestemmelser angående digital kommunikation med skifteretten i henholdsvis dødsboskifteloven og konkursloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 7, og § 4, nr. 2.

Det fremgår af ægtefællesskiftelovens § 2, stk. 4, at retsplejelovens regler om borgerlige sager finder anvendelse ved skifterettens behandling af enkelttvister under en bobehandling, jf. efter ægtefællesskiftelovens § 2, stk. 1. Det betyder blandt andet, at ved skifterettens behandling af sådanne tvister gælder retsplejelovens regler om digital kommunikation, herunder retsplejelovens § 148 a om domstolens sagsportal. Den foreslåede § 70 om digital kommunikation med skifteretten ændrer ikke herpå, og bestemmelsen finder således anvendelse i andre tilfælde.

Til § 70

Det foreslås i *stk. 1*, at krav om skriftlighed i ægtefælleskifteloven ikke er til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation. Et krav om skriftlighed i ægtefælleskifteloven skal derfor ikke fortolkes som et krav om fremsendelse af et fysisk dokument.

Det foreslås i *stk. 2*, at skifteretten kan bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning til det.

Fremover vil udgangspunktet være, at meddelelser til skifteretten kan fremsendes digitalt, f.eks. som e-mail eller med Digital Post.

I særlige tilfælde vil skifteretten kunne stille krav om, at meddelelser til skifteretten forsynes med original underskrift. Dette kunne eksempelvis være tilfældet, hvis skifteretten måtte være i tvivl om, hvorvidt en meddelelse hidrører fra den pågældende ægtefælle.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Konkurslovens § 7 a indeholder en bestemmelse om digital kommunikation i forbindelse med begæring om konkurs, rekonstruktionsbehandling eller gældssanering.

Efter konkurslovens § 7 a kan retten, såfremt den finder anledning hertil, stille krav om, at begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering forsynes med original underskrift. Bestemmelsen indebærer, at der ikke gælder et generelt krav om original underskrift i forbindelse med fremsendelse af sådanne begæringer til skifteretten.

Det foreslås, at konkurslovens § 7 a ophæves. Dette skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 4, nr. 2, om indførelse af et nyt kapitel om digital kommunikation med skifteretten i insolvenssager. De foreslåede nye regler vil også omfatte de tilfælde, som er omfattet af § 7 a, der derfor bliver overflødig.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det foreslås i konkursloven at indsætte et nyt *kapitel 29 a* med en ny § 237 a om digital kommunikation med skifteretten, som svarer til de foreslåede bestemmelser angående digital kommunikation med skifteretten i henholdsvis dødsboskifteloven og ægtefællesskifteloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 7, og § 3, nr. 1.

Det fremgår af konkurslovens § 243, at retsplejelovens regler om borgerlige sager finder anvendelse ved skifterettens behandling af tvister. Det betyder blandt andet, at ved skifterettens behandling af tvister i konkursboer gælder retsplejelovens regler om digital kommunikation, herunder retsplejelovens § 148 a om domstolenes sagsportal. Den foreslåede § 237 a om digital kommunikation med skifteretten ændrer ikke herpå, og bestemmelsen finder således anvendelse i andre tilfælde.

Til § 237 a

Det foreslås i *stk. 1*, at krav om skriftlighed i konkursloven ikke er til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation. Et krav om skriftlighed i konkursloven skal derfor ikke fortolkes som et krav om fremsendelse af et fysisk dokument.

Bestemmelsen omfatter bl.a. begæringer om konkurs, rekonstruktionsbehandling eller gældssanering, jf. konkurslovens § 7, hvor digital kommunikation i dag er reguleret af konkurslovens § 7 a. Sidstnævnte bestemmelse foreslås imidlertid med lovforslagets § 4, nr. 1, ophævet i konsekvens af nærværende forslag om et indføre en mere generel bestemmelse om digital kommunikation med skifteretten.

Bestemmelsen omfatter f.eks. også anmodninger om forlængelse af fristen for møde om et rekonstruktionsforslag, jf. konkurslovens § 13 a, stk. 2, skyldnerens afgivelse af oplysninger, jf. konkurslovens § 22, stk. 2, og begæring om afholdelse af skiftesamling til valg af kurator, jf. konkurslovens § 108, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 2*, at skifteretten kan bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning til det.

Fremover vil udgangspunktet være, at meddelelser til skifteretten kan fremsendes digitalt, f.eks. som e-mail eller med Digital Post.

I særlige tilfælde vil skifteretten kunne stille krav om, at meddelelser til skifteretten forsynes med original underskrift. Dette kunne eksempelvis være tilfældet, hvis skifteretten måtte være i tvivl om, hvorvidt en begæring hidrører fra den pågældende part i sagen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Til nr. 1

Ved lov nr. 447 af 9. juni 2004 om ændring af retsplejeloven, konkursloven, lov om skifte af dødsboer og lov om skifte af fællesbo mv. (Digital kommunikation i retsplejen, kendelser med begrænset sagsfremstilling, regler om vidneforvarede mv.) blev der fastsat regler om digital kommunikation i bl.a. dødsboskifteloven og konkursloven, jf. lovens §§ 2 og 3.

Bestemmelserne er dog aldrig sat i kraft, og de er ikke længere tidssvarende.

Det foreslås på den baggrund at ophæve §§ 2 og 3 i lov nr. 447 af 9. juni 2004.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at der nu foreslås indsat nye regler om digital kommunikation med skifteretten i bl.a. dødsboskifteloven og konkurslovens, jf. lovforslagets §§ 2 og 4.

Til § 6

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Til § 7

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at lovens §§ 2-4 (ændring af dødsboskifteloven, ægtefælleskifteloven og konkursloven) ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1445 af 29. september 2020, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 42. --- <i>Stk. 2.</i> --- <i>Stk. 3.</i> Kun den, der har bestået juridisk kandidateksamen, kan beskikkes. <i>Stk. 4-5.</i> ---</p> <p>§ 52. --- <i>Stk. 2.</i> Til at beklæde disse stillinger kræves, at vedkommende har bestået juridisk kandidateksamen.</p> <p>§ 105. Rigsadvokaten, statsadvokaterne og de personer, der er antaget til bistand for disse eller for en politidirektør ved den retlige behandling af straffesager, skal have bestået juridisk kandidateksamen. Rigsadvokaten og statsadvokaterne skal i reglen opfylde betingelserne for at blive beskikket som advokat med hensyn til forudgående praktisk virksomhed, jf. § 119. <i>Stk. 2-4.</i> ---</p>	<p>1. I § 42, stk. 3, § 52, stk. 2, og § 105, stk. 1, 1. pkt., ændres »juridisk kandidateksamen« til: »dansk juridisk bachelor- og kandidateksamen«.</p>
<p>§ 54. --- <i>Stk. 2-5</i> ---</p>	<p>2. I § 54 indsættes som <i>stk. 6</i>: <i>»Stk. 6.</i> Ikketjenestemandsansatte fuldmægtige afskediges fra udgan-</p>

	gen af den måned, hvori de fylder 70 år.«
§ 54 a. Sager om afsked uden ansøgning af en fuldmægtig indbringes af Domstolsstyrelsen for Den Særlige Klageret. Afskedigelse uden ansøgning efter § 54, stk. 2, 2. pkt., sker dog administrativt. <i>Stk. 2-6. ---</i>	3. I § 54 a, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »2. pkt.,«: »og stk. 6«.
§ 349. Opfylder stævningen ikke kravene i § 348, stk. 2, nr. 1-4, og stk. 5, 2. pkt., og er den herefter uegnet til at danne grundlag for sagens behandling, afvises sagen ved en beslutning, der meddeles sagsøgeren. Det samme gælder, hvis der ikke indleveres kopier som fastsat i § 348, stk. 4, eller hvis stævningen eller en anden anmodning til retten ikke indleveres til retten i overensstemmelse med kravene i § 148 a, stk. 1. Efter sagsøgerens anmodning træffes afgørelsen om afvisning ved kendelse. <i>Stk. 2. ---</i>	4. I § 349, stk. 1, 1. pkt., udgår »og stk. 5, 2. pkt.,«.
	§ 2
	I lov om skifte af dødsboer, jf. lov-bekendtgørelse nr. 1335 af 26. november 2015, som ændret ved lov nr. 447 af 9. juni 2004, § 6 i lov nr. 550 af 30. maj 2017 og § 8 i lov nr. 683 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:
§ 25. --- <i>Stk. 2-4 ---</i>	1. § 25, stk. 5, 2. pkt., og § 33, stk. 3, 2. pkt., udgår ”indgives i to eksemplarer, der begge”.

<p><i>Stk. 5.</i> Arvingerne skal senest 6 måneder efter dødsdagen, dog senest 2 måneder efter boets udlevering, indgive en opgørelse over boets aktiver og passiver pr. dødsdagen. Opgørelsen indgives i to eksemplarer, der begge skal være underskrevet af samtlige arvinger. Justitsministeren kan efter forhandling med skatteministeren fastsætte nærmere regler om opgørelsen. En kreditor eller legatar, som har retlig interesse deri, kan forlange at blive gjort bekendt med opgørelsen.</p> <p><i>Stk. 6</i> ---</p>	
<p>§ 32. Boopgørelsen indsendes senest 15 måneder efter dødsdagen i to eksemplarer til skifteretten, som videresender et eksemplar af opgørelsen til told- og skatteforvaltningen. I henvisningsboer, jf. § 2, indsendes boopgørelsen dog senest 15 måneder fra henvisningsdagen. Begge eksemplarer af opgørelsen skal være underskrevet af samtlige arvinger.</p>	<p>2. § 32, 1. pkt., udgår ”i to eksemplarer”, og ”et eksemplar” ændres til: ”kopi af”.</p>
<p>§ 33. ---</p> <p><i>Stk. 2</i> ---</p> <p><i>Stk. 3.</i> Arvingerne skal i forbindelse med boets udlevering indgive en opgørelse over boets aktiver og passiver til skifteretten. Opgørelsen indgives i to eksemplarer, der begge skal være underskrevet af samtlige arvinger. Justitsministeren kan efter forhandling med skatteministeren fastsætte nærmere regler om opgørelsen. En kreditor eller legatar, som har retlig interesse deri,</p>	<p>1. § 25, stk. 5, 2. pkt., og § 33, stk. 3, 2. pkt., udgår ”indgives i to eksemplarer, der begge”.</p> <p>3. § 32, 3. pkt., ændres ”Begge eksemplarer af opgørelsen” til: ”Opgørelsen”.</p>

<p>kan forlange at blive gjort bekendt med opgørelsen.</p>	
<p>§ 68. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> Den endelige boopgørelse indsendes inden 2 uger i et eksemplar til told- og skatteforvaltningen og i et eksemplar til skifteretten. Begge eksemplarer skal være underskrevet af bobestyreren.</p>	<p>4. § 68, stk. 3, 1. pkt., ændres ”i et eksemplar til told- og skatteforvaltningen og i et eksemplar til” til: ”til skatteforvaltningen og”.</p> <p>5. § 68, stk. 3, 2. pkt., ophæves.</p>
<p>§ 80. --- <i>Stk. 2-5. ---</i> <i>Stk. 6.</i> Grundbeløbet i stk. 2 reguleres efter personskattelovens § 20, dog således at det regulerede beløb afrundes opad til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 100.000.</p>	<p>6. § 80, stk. 6, ophæves.</p>
	<p>7. Efter kapitel 31 indsættes:</p> <p style="text-align: center;">»Kapitel 31 a <i>Digital kommunikation</i></p> <p>§ 115 a. Krav om skriftlighed er ikke til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Skifteretten kan bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning til det.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I lov nr. 594 af 14. juni 2011 om ægtefælleskifte m.v., som ændret ved § 2 i lov nr. 550 af 30. maj 2017 og § 18 i lov nr. 1711 af 27. decem-</p>

	ber 2018, foretages følgende ændring:
<p>§ 70. Krav om skriftlighed eller underskrift er ikke til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation. Meddelelsen skal være forsynet med en digital signatur.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Domstolsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation med skifteretten, herunder om anvendelsen af digital signatur.</p> <p><i>Stk. 3.</i> En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den kan gøres tilgængelig for skifteretten.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Hvis en digital meddelelse ikke er forsynet med digital signatur eller er behæftet med andre fejl, der gør den uegnet til at indgå i skifterettens behandling af en sag, kan skifteretten afvise meddelelsen eller fastsætte en frist for afhjælpning af mangelen. Efter anmodning træffes afgørelsen om afvisning ved kendelse.</p> <p>§ 71. Skifteretten kan ved meddelelser fra retten anvende digital kommunikation, hvis modtageren har samtykket i at modtage meddelelser på denne måde, jf. dog om forkyndelse retsplejelovens § 155, nr. 2. Samtykke kan gives for den enkelte sag eller generelt. Meddelelser, der indeholder fortrolige oplysninger, skal krypteres eller sikres på anden forsvarlig måde.</p>	<p>1. §§ 70 og 71 ophæves, og i stedet indsættes:</p> <p>»§ 70. Krav om skriftlighed er ikke til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Skifteretten kan bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning til det.«</p>
	§ 4

	<p>I konkursloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af 6. januar 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. 84 af 28. januar 2014, § 3 i lov nr. 737 af 25. juni 2014, § 16 i lov nr. 573 af 4. maj 2015, § 3 i lov nr. 550 af 30. maj 2017, § 36 i lov nr. 1555 af 19. december 2017 og § 32 i lov nr. 58 af 30. januar 2018, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 7 a. Retten kan bestemme, at begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning her til.</p>	<p>1. § 7 a ophæves.</p>
	<p>2. Efter kapitel 29 indsættes i <i>afsnit V</i>:</p> <p style="text-align: center;">»Kapitel 29 a <i>Digital kommunikation</i></p> <p>§ 237 a. Krav om skriftlighed er ikke til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Skifteretten kan bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning til det.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 5</p> <p>I lov nr. 447 af 9. juni 2004 om ændring af retsplejeloven, konkursloven, lov om skifte af dødsboer og lov om skifte af fællesbo m.v. (Digital kommunikation i retsplejen, kendelser med begrænset sagsfrem-</p>

	<p>stilling, regler om vidneforvarede m.v.), som ændret ved § 4 i lov nr. 1242 af 18. december 2012, § 4 i lov nr. 1867 af 29. december 2015 og § 6 i lov nr. 670 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:</p>
<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I konkursloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 118 af 4. februar 1997, som ændret ved § 3 i lov nr. 402 af 26. juni 1998, § 3 i lov nr. 215 af 31. marts 2004 og § 3 i lov nr. 216 af 31. marts 2004, foretages følgende ændring:</p> <p>1. Efter kapitel 29 indsættes:</p> <p style="text-align: center;">»Kapitel 29 a</p> <p style="text-align: center;"><i>Digital kommunikation</i></p> <p>§ 237 a. Krav om skriftlighed eller underskrift er ikke til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation. Meddelelsen skal være forsynet med en digital signatur.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Domstolsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation med skifteretten, herunder om anvendelsen af digital signatur.</p> <p><i>Stk. 3.</i> En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den kan gøres tilgængelig for skifteretten.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Hvis en digital meddelelse ikke er forsynet med digital signatur eller er behæftet med andre fejl,</p>	<p>1. §§ 2 og 3 ophæves.</p>

der gør den uegnet til at indgå i skifterettens behandling af en sag, kan skifteretten afvise meddelelsen eller fastsætte en frist for afhjælpning af manglen. Efter anmodning træffes afgørelsen om afvisning ved kendelse.

§ 237 b. Skifteretten kan ved meddelelser fra retten anvende digital kommunikation, hvis modtageren har samtykket i at modtage meddelelser på denne måde, jf. dog om forkyndelse retsplejelovens § 155, nr. 2. Samtykke kan gives for den enkelte sag eller generelt. Meddelelser, der indeholder fortrolige oplysninger, skal krypteres eller sikres på anden forsvarlig måde. «

§ 3

I lov nr. 383 af 22. maj 1996 om skifte af dødsboer, som ændret ved § 2 i lov nr. 1116 af 29. december 1999 og § 4 i lov nr. 215 af 31. marts 2004, foretages følgende ændring:

1. Efter kapitel 31 indsættes:

»Kapitel 31 a

Digital kommunikation

§ 115 a. Krav om skriftlighed eller underskrift er ikke til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation. Meddelelsen skal være forsynet med en digital signatur.

Stk. 2. Domstolsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation med skifteretten, herunder om anvendelsen af digital signatur.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den kan gøres tilgængelig for skifteretten.

Stk. 4. Hvis en digital meddelelse ikke er forsynet med digital signatur eller er behæftet med andre fejl, der gør den uegnet til at indgå i skifterettens behandling af en sag, kan skifteretten afvise meddelelsen eller fastsætte en frist for afhjælpning af mangelen. Efter anmodning træffes afgørelsen om afvisning ved kendelse.

§ 115 b. Skifteretten kan ved meddelelser fra retten anvende digital kommunikation, hvis modtageren har samtykket i at modtage meddelelser på denne måde, jf. dog om forkyndelse retsplejelovens § 155, nr. 2. Samtykke kan gives for den enkelte sag eller generelt. Meddelelser, der indeholder fortrolige oplysninger, skal krypteres eller sikres på anden forsvarlig måde.«